

Canvis per recuperar l'excel·lència

PORTERIA

Claudio Bravo, Marc Ter Stegen i Jordi Masip.

L'anunciada marxa de Víctor Valdés amb un any d'antelació va obligar la direcció esportiva i l'àrea de porters a afrontar el repte de trobar un substitut al millor porter de la història del Barça. Andoni Zubizarreta, pel seu passat esportiu gloriós com a porter, sabia el que tenia entre mans. No era senzill canviar tota la posició d'un especialista i en un lloc tan delicat en un equip, i, a més, amb el llistó a dalt de tot. Però el Barça sabia molt bé el que buscava: "Quan hem estat veient porters, hem buscat sobretot aquest tipus de porter que es mou bé en la línia amb el seu equip. Que pari ho dono per descomptat, però a més ha d'anticipar-se al perill i saber llegir el joc, manegar-se molt bé en l'un contra un i saber jugar amb una defensa que està més allunyada. A banda de tot això, que tingui una bona sortida de pilota perquè el porter per nosaltres és un jugador més al camp".

Mirant primer a casa, Zubizarreta va tenir molt clar que Masip havia de pujar al primer equip. Pel director esportiu, el sabadellenc "és el jugador que, venint de sota, més mèrits ha fet per arribar al primer equip. Al principi sempre apareixia com a segon porter, com a tercer porter, i la temporada passada va fer una temporada extraordinària. Coneix el joc, coneix totes aquestes qüestions".

A Marc Ter Stegen, el Barça el seguia des de feia dos anys. El van veure debutar al Borussia Moechengladbag i van veure en l'alemany un porter del perfil de Víctor Valdés quan tenia 22 o 23 anys: un porter atrevit, decidit, amb personalitat, a qui no li pesa la porteria, que si s'equivoca continuarà jugant igual. "El Marc el seguíem des de feia dos anys i, en produir-se la decisió del Víctor de no seguir, el que vam fer va ser anticipar l'operació. El primer pla que teníem era que Valdés fos el primer porter i que Ter Stegen vingués com a segon", reconeix el director esportiu.

La posició de porter s'havia de completar amb l'arribada d'un altre que conegués la Lliga, la Champions, que sabés el que és jugar al Camp Nou, que sabés com competeix el Barça. Zubizarreta explica: "Aquí teníem diverses possibilitats i amb Juan Carlos Unzué vam decidir que Claudio Bravo era qui millor responia a aquest perfil. Creiem que amb els tres estem ben coberts".

Andoni Zubizarreta observa un dels entrenaments del primer equip en un dels camps de St. George's Park.

Andoni Zubizarreta revela les claus de com s'ha transformat la plantilla blaugrana per tornar a guanyar partits i títols a la 'manera' del Barça

Ketty Calatayud

Des de l'època del Motí de l'Hespèria (1988), passant pel primer any de l'era Guardiola (2008), no s'havien produït tants canvis a la plantilla del primer equip del FC Barcelona. Alguns ho anomenen "revolució"; d'altres, "transformació", o "reconstrucció", mentre que el president Josep Maria Bartomeu parla "d'evolució d'un cicle". El director esportiu Andoni Zubizarreta ho veu com un "procés continuat, perquè el futbol està contínuament en moviment i canviant". I aquí és on pren tot el sentit la frase que encaçala aquest article, d'Humberto Maturana: "En tot canvi, l'important és el que es conserva".

Zubizarreta, que coneix bé el biòleg i filòsof xilè per altres circumstàncies professionals, aplica la frase al cas del Barça. "Entenc el futbol com un procés de moviment continu, en el nostre cas, accelerat i

amb més canvis quant als noms, però el que importa és el que nosaltres conservem, que és la nostra idea, la nostra manera de jugar, la nostra filosofia, el nostre concepte, la nostra forma de fer, de treballar, d'entrenar-nos per després plasmar-ho en el terreny a l'hora de jugar".

Després d'una temporada pràcticament en blanc, en què la plantilla havia mostrat símptomes d'esgotament mental i de pèrdua d'energia, tant la direcció esportiva com la Junta Directiva van coincidir en la necessitat d'accelerar les decisions que han estat madurant durant mesos, fruit de l'observació i l'anàlisi continuada tant del mateix equip com de les possibilitats del mercat. Calia introduir canvis per recuperar l'excel·lència.

I què és l'excel·lència per als barcelonistes? La resposta respondria a la pregunta de què

“En tot canvi, l'important és el que es conserva”
(Humberto Maturana, biòleg i filòsof xilè)

fa feliços la majoria dels socis i aficionats del Barça: aconseguir la comunió entre el joc basat en l'estil que porta l'ADN Barça i els resultats, és a dir, guanyar partits i títols, a la manera blaugrana.

Sobre la premissa que la idea no es discuteix, sinó que evoluciona, la direcció esportiva i la secretaria tècnica treballa per preservar i perpetuar el model Barça. Un model d'èxit quant als resultats i els èxits esportius en els últims anys, però també un model de joc, un estil, que ha convertit el club blaugrana en un referent mundial i també en una potència econòmica dins del món de l'esport (el Barça és el segon club més valuós del món, segons Forbes).

Tot comença, explica Zubizarreta, en el moment en què el Club sap que el Tata Martino no continuarà a la banqueta del

DEFENSA

Mathieu uneix físic i tècnica.

Per equilibrar l'equip era necessari portar jugadors per a la defensa, sobretot un cop confirmada la marxa de Puyol, d'una espècie que no es troba al mercat. Segons Andoni, el perfil de central que busca el Barça és molt concret, i per això és tan difícil trobar jugadors que s'ajustin a les característiques que necessita l'equip i que, al mateix temps, tinguin un valor de mercat al menys inflacionat possible. "Busquem jugadors que sàpiguen jugar bé, que tinguin bona sortida de pilota, però han de saber defensar amb molts metres enrere, entendre el joc, anticipar-se, saber com manegar la línia i utilitzar-la per a la pressió". Aquest últim punt és més important del que sembla, perquè "de vegades es diu que els davanters no pressionen prou, però el que passa és que la línia de darrere no ha reduït l'espai i no empenyen. Això s'ha de treballar, entrenar-se, però cal que el jugador s'atreveixi també a fer-ho, i no hi ha tants equips que juguin amb la pressió tan alta; per això costa trobar centrals així", explica el director esportiu.

Entre tot el que el Barça havia analitzat, hi havia un jugador que s'ajustava al perfil millor que ningú. Luis Enrique i Zubizarreta coincien que Jérémy Mathieu complia amb el que volen d'un central. "Mathieu té la intensitat, la marca, la capacitat de saltar, la capacitat per jugar més llarg, per recuperar ràpid enrere i és un central de posició, de tapar bé el tir, el joc aeri...", afirma Zubizarreta. A més, et dona la possibilitat d'utilitzar-lo a la banda en una defensa de tres. Coneix la Lliga i volíem que un dels dos centrals conegués be la competició i s'integrés ràpidament. Mathieu ens donarà fiabilitat". El director esportiu no amaga que Mathieu té altres virtuts personals que l'han captivat. "La seva voluntat de venir ha estat extraordinària, té un gran valor en un món tan professional. És un noi molt normal, que porta els seus fills a l'escola pública".

A l'espera del que preveurà el futur, cal no oblidar que el Barça compta amb un dels referents del Mundial del Brasil: Javier Mascherano. Quin aficionat no ha pensat que voldria tenir l'argentí al seu equip?

DAVANTERA

Gerard Deulofeu, atreviment a la davantera.

La confirmació que Gerard Deulofeu tornava al Barça després de la seva cessió a l'Everton va significar el primer reforç per a la davantera. El jugador de Riudarenes té unes característiques que no són fàcils de trobar al futbol espanyol. Com Rafinha, Deulo destaca també per la seva personalitat i atreviment, virtuts que el director esportiu valora molt en els jugadors joves. “Deulofeu i Rafinha són dos jugadors que han complert amb aquesta part del seu desenvolupament, han complert una etapa i ara els incorporarem i veurem com atenen a les exigències i obligacions que comporta el Barça. Estem convençuts que tenen això i que coneixen la casa i les dificultats que comporta jugar en aquest equip, i també al Camp Nou, però que disposen de la personalitat i el caràcter per poder jugar, per competir, associar-se, tenen ànima de competir i ànima de jugar”.

Però la marxa d'Alexis Sánchez implicava portar un substitut, i el nom de Luis Suárez, un jugador molt seguit per la secretaria tècnica del Barça, va tornar a agafar consistència. Luis Enrique i Zubizarreta, amb el suport de la Junta Directiva, ja havien pres la decisió de portar-lo abans d'esclatar la polèmica del Mundial. El Club està convençut que Luis Suárez serà capaç de canviar i està disposat a donar-li aquesta oportunitat. Com a futbolista, la seva arribada obre una nova dimensió a l'equip, que continuarà tenint Leo Messi com a gran referència però que comptarà amb un jugador com Suárez, que garanteix més gol i variants tàctiques. “En l'última temporada al Liverpool va fer més coses que ser simplement un jugador d'àrea, un finalitzador. Va jugar més cap a fora, entre defensa i davantera. No és un jugador hàbil en el driblatge, però amb poc treu molt de rendiment. Té molta rematada i és molt competidor. Luis ens aporta energia, dinamisme, capacitat de rematada, finalització, capacitat per a la combinació i per a l'associació, també”.

viscut recentment. Buscàvem jugadors que ens donessin tot això”.

Una plantilla equilibrada
A poc a poc el full en blanc es va omplint sempre tenint en compte l'objectiu de configurar una plantilla equilibrada, amb jugadors que aportin a Luis Enrique una diversitat d'opcions a l'hora d'utilitzar diversos sistemes tàctics. “No hem de ser un equip previsible i una de les maneres de millorar la presència competitiva és que puguem utilitzar els jugadors amb diversitat d'esquemes o formes de jugar dins d'un mateix partit. És el que hem buscat, que sigui una plantilla adaptable a diferents formes i sistemes de joc”, explica Zubizarreta. “Amb els jugadors que teníem, els que pugem, amb els que arriben i l'entrenador que tenim, ens ordenarem de nou”.

“Els punts de partida eren un entrenador que s'atrevis amb el repte d'evolucionar el model i portar jugadors que dotessin d'energia l'equip”

“Per no ser un equip previsible hem buscat una plantilla adaptable a diferents formes i sistemes de joc”

Luis Enrique dirigeix uns entrenaments molt dinàmics, amb continuades observacions als seus jugadors per corregir errors.

Els jugadors han gaudit d'un excel·lent clima de treball durant l'estada en terres angleses.

Ivan Rakitic ha ocupat la vacant que deixa Cesc al centre del camp.

El nom de Rakitic va sortir ben aviat perquè la posició de Cesc es va començar a moure molt d'hora, quan va acabar la temporada. El Club tenia controlats jugadors que poguessin jugar de '8' i de '10'. “El mercat estava bastant treballat, entenent que no és fàcil jugar en aquestes posicions al Barça perquè nosaltres els demanem que juguin en un espai curt, reduït, mentre que en els altres equips tenen una mica més d'espai per poder jugar. Els demanem un joc posicional molt clar. Rakitic era un jugador que havíem seguit molt. En el croat trobàvem el que buscàvem, i també té xut, arribada, rematada, coneix el futbol espanyol i té molta personalitat”.

En aquesta zona del camp el Barça ha recuperat Rafinha, un jugador que va estar a les ordres de Luis Enrique a Vigo i que també és una de les novetats del primer equip, juntament amb Gerard Deulofeu. L'entrenador els coneix bé per donar-los confiança, afirma Zubizarreta, “però també sap exigir i com els pot exigir”.

Barça. En aquest moment, el procés s'activa, “és com si tinguessis un full en blanc i l'has d'omplir per la primera línia, per la de l'entrenador, el cos tècnic i després la resta”.

Fugint dels tòpics
Per fer els canvis requerits per recuperar l'excel·lència de la qual parlem, Zubizarreta assegura que hi havia dos elements fonamentals a tenir en compte. D'una banda, escollir un entrenador capaç “d'atrevir-se amb el repte d'introduir idees, visions, formes d'entendre, de conèixer, de buscar solucions als problemes, sabent que el llistat està molt alt”. El director esportiu recorda que “una de les grans aportacions de Pep Guardiola i Tito Vilanova al futbol va ser la de no quedar-se amb el tòpic que en el futbol està tot inventat. “Es van atrevir a reptar aquestes frases fetes. Dins de la nostra idea,

de la nostra manera de jugar, del que som capaços de fer, amb els jugadors que tenim ara, amb les aportacions que ens poden fer els que s'incorporen nous, veurem quines solucions acabem trobant, noves o diferents”.
L'estil és innegociable, indiscutible, però tant la direcció esportiva com el mateix Luis Enrique tenen molt clar que s'ha d'evolucionar, buscar variants en el joc que facin que el Barça no sigui l'equip previsible d'alguns partits. I com fer-ho és la clau de l'evolució que necessita el joc de l'equip per continuar sorprenent els rivals. “El nostre és un model que ens ha fet diferents. Els rivals et plantegen partits diferents. Holanda planteja el partit a Espanya amb defensa de tres i carrilers llargs... Has d'anar aprenent d'això i plantejar quines coses pots fer per reptar aquestes qüestions. Que hi hagi una discussió tàctica respecte al joc del Barcelona

que no existeix en altres llocs, segur. Però aquesta és una riquesa del nostre club sempre que no convertim les coses en dogma. Sobretot perquè una de les grans aportacions, també de Johan Cruyff en el seu moment, va ser atrevir-se a reptar les coses pròpies del dogma i atrevir-se a moure, a buscar noves opcions i solucions sempre sent respectuosos al teu ADN i a la teva manera de jugar”.

Caràcter i personalitat
El segon element que Zubizarreta considera clau en el procés que s'ha seguit per reforçar la plantilla era la convicció que s'havien de portar jugadors amb caràcter, personalitat i capacitat per insuflar l'energia que l'equip havia perdut en els dos últims anys a causa de circumstàncies moltes vegades extraesportives, com les malalties de

Tito Vilanova o Éric Abidal. “Els jugadors han viscut dues temporades molt intenses, han hagut de superar molts obstacles i hem viscut dins un procés en el qual hem anat perdent energia. Hem aconseguit resultats, la Lliga dels 100 punts, però lluintant a contracorrent, contra moltes circumstàncies, i això cansa, esgota i crea una sensació de desgast molt gran. Calia portar professionals que aportessin nova energia”.

El director esportiu subratlla que no es pot confondre la pèrdua d'energia amb la pèrdua de les ganes de guanyar o l'ambició dels jugadors. “Això els nostres ho tenen, perquè si no no hauríem arribat a la final de Copa ni hauríem competit fins a l'últim partit a la Lliga. Si no tens aquesta capacitat, no arribes. És més una qüestió d'energia, de força, de netejar fins i tot la ment, de fer net i no haver de carregar amb tot aquest passat que hem

El gràfic s'ha elaborat amb els fitxatges i vendes duts a terme fins a l'1 d'agost del 2014. La plantilla no serà definitiva fins a l'1 de setembre, data en què ja s'haurà tancat la finestra de fitxatges.

Entrades Sortides

Els cercles tramats indiquen altres posicions on pot jugar aquest jugador.

#JO HI ERA

POT SER UNA PASSADA EN PROFUNDITAT, UNA DEMOSTRACIÓ D'AMOR PEL CLUB O UN TOC DE QUALTAT POT SER UN GEST QUE CANVIA EL RUMB D'UNA JUGADA, LA PRECISIÓ D'UN LLIURE DIRECTE, O VEURE PURA MÀGIA SOBRE LA GESPA. POT SER LA SENSACIÓ D'ESTAR RODEJAT DE 100.000 PERSONES CANTANT UN HIMNE O VEURE UN GOL IMPOSSIBLE QUE HO CANVIA TOT. HO PODRÀS ESCOLTAR. HO PODRÀS VEURE. PERÒ NOMÉS SI HO VIUS AL CAMP NOU, PODRÀS DIR-HO.

SER AL CAMP NOU
TEN FA FORMAR PART.
ESTRENEM TEMPORADA JUNTS.

TICKETS
SEMPRE DISPONIBLES
FCBARCELONA.CAT

23-24 AGOST FC BARCELONA ELCHE | 13-14 SETEMBRE FC BARCELONA ATHLETIC CLUB | 27-28 SETEMBRE FC BARCELONA GRANADA FC | 18-19 OCTUBRE FC BARCELONA EIBAR

El 'think tank' del coneixement blaugrana

L'àrea de futbol compta amb un sistema informàtic conegut per les sigles de 'Coneixement, Organització i Rendiment' que reuneix tota la informació que el Club obté de tots els jugadors del món

LES DADES

Programa **COR**
(Coneixement, Organització, Rendiment)

- ▶ Partits de futbol professional visionats **1.585**
(Pels tècnics professionals de la secretaria tècnica)
- ▶ Informes de jugadors professionals **14.420**
- ▶ Informes exhaustius de seguiment de jugadors professionals **225**
(Escrits i audiovisuals)
- ▶ Jugadors analitzats exhaustivament **79**
- ▶ Partits de futbol formatiu visionats **27.391**
(Per la xarxa d'observadors)
- ▶ Informes de futbol formatiu **13.292**
- ▶ Jugadors futbol formatiu analitzats **3.897**
- ▶ Sessions d'entrenament registrades **5.168**
(Des de la temporada 2012/13)
- ▶ Situacions simuladores preferencials (SSP) **572**
(Exercicis o tasques)

Dades de les darreres tres temporades, 2011-2014.

Andoni Zubizarreta deixarà un patrimoni informatiu als futurs gestors del futbol blaugrana, tot el coneixement del futbol blaugrana.

Ketty Calatayud

Andoni Zubizarreta va parlar del COR (Coneixement, Organització i Rendiment) per primera vegada durant una conferència sobre Futbol i Estadística organitzada per la Fundació Ernest Lluch. Alguns dels que hi eren presents van poder descobrir que la feina d'un director esportiu no es limita a decidir els fitxatges del primer equip de futbol. Darrere de cada decisió s'amaga una feina de moltes hores i de molta gent. El Barça analitza milers de jugadors, rastreja el mercat a la recerca de futbolistes que tinguin el perfil que reclama un model i un estil de joc tan exigent com el blaugrana, però Andoni Zubizarreta remarca que el més important no és tenir la informació, sinó compartir-la. Aquí rau el secret: creuar la informació per poder tenir diferents mirades per crear una visió més completa d'un jugador. "I d'aquesta mirada completa, d'aquesta informació, en traiem un coneixement, i a partir del coneixement es poden fer les reflexions necessàries per poder prendre després les decisions. Aquest és el procés que posem en marxa en tot, en la selecció del jugador i en la forma de treballar".

Fins a l'arribada de Zubizarreta el 2010, al Barça no hi havia una base de dades sistematitzada, digital, a l'abast de tothom, amb tota la informació i les dades que

afecten un jugador (dels mercats català, europeu i mundial), des de la seva vida personal, els seus paràmetres professionals esportius, el seu historial mèdic, la seva infància, les relacions amb els companys... Tota aquella informació que pot ser rellevant, acompanyada de vídeos i imatges. El COR és un sistema, un *think tank*, una gran caixa de coneixement, on es guarda tota aquesta informació que es recopila. "Allà hi ha tota la informació obtinguda sempre sobre la base

EL COR RECOPILA TOTES LES DADES RELLEVANTS D'UN JUGADOR

del jugador com a element fonamental del que busquem (no són els entrenadors, ni les dades mèdiques, ni els sistemes de joc)". La pretensió és que en el futur el Club tingui un patrimoni informatiu que serveixi de llegat per a futurs gestors del futbol blaugrana. Però, quin és el veritable objectiu del COR? Garantir que el model Barça evolucioni per poder continuar sent competitiu. "Hem de ser capaços de tenir la suficient humilitat per dir, 'senyors, el que nosaltres tenim no és perfecte', els rivals saben com jugar-nos i hem d'anar buscant aquells elements que ens vagin fent millors o

diferents en les diferents situacions que puguem tenir".

Al final, tot es resumeix també a una manera de treballar que és igual en tota l'estructura esportiva. El COR permet una gestió més àgil, que els coneixements estiguin a l'abast de tots els entrenadors, que es puguin sistematitzar els entrenaments i els partits, analitzar-los perquè els equips puguin millorar.

Quan arriba el moment de decidir els fitxatges, el sistema obliga que el jugador candidat, que pot tenir una vintena d'informes reunits, passi per tres filtres (el descriptiu, l'avaluatiu i el de l'ideïtat) ja establerts i definits per l'Àrea Esportiva. Zubizarreta i l'entrenador del primer equip tenen tots els elements per escollir el jugador que creuen que millor s'ajusta a les necessitats de l'equip. Però el director esportiu reconeix que el COR no és una eina definitiva a l'hora de fitxar, perquè "en el procés de la presa de decisions gairebé sempre hi ha una part intuïtiva. Quan desenvolupes o et formes un criteri, continues decidint per un procés intuïtiu, però perquè té un procés reflexiu anterior. Aquest procés va millorant el teu procés d'intuïció. Decideixes amb molts elements. Després et pots equivocar, però prens la decisió amb el màxim coneixement de causa".